

PHÁT TRIỂN HỢP TÁC QUỐC TẾ VỀ ĐÀO TẠO, BỒI DƯỠNG CÔNG CHỨC HỌC VIỆN HÀNH CHÍNH CƠ HỘI VÀ THÁCH THỨC

GS.TS ĐINH VĂN TIẾN*

Học viện Hành chính là đơn vị có truyền thống đào tạo - bồi dưỡng cán bộ, công chức. Đến nay, qua 50 năm xây dựng và trưởng thành, Học viện đã có bước phát triển vượt bậc, trong đó có lĩnh vực hợp tác quốc tế. Từ truyền thống hoạt động hợp tác quốc tế của Học viện đã khẳng định tên giao dịch quốc tế hiện nay là NAPA (National Academy of Public Administration), được quốc tế thừa nhận và đánh giá cao trong nhiều năm qua. Hiện nay, nhiều Học viện Hành chính trên thế giới cũng sử dụng tên quốc tế tương tự này (ví dụ: U-crai-na có NAPA, Thái Lan có Học viện NIDA, Ma-lai-xi-a có Học viện Hành chính Quốc gia INTAN, In-đô-nê-xi-a có Học viện Hành chính Quốc gia LAN, Tây Ban Nha có INAP, Hà Lan có Học viện ROY, Pháp có Học viện ENAP Québec, Mê-hi-cô có INAP, Ghi-nê có CPA,...).

Với tên giao dịch quốc tế NAPA, Học viện Hành chính đã mở rộng hợp tác quốc tế theo đúng quan điểm của Đảng và Nhà nước ta: Tôn trọng và đảm bảo chủ quyền an ninh quốc gia; đa phương hóa, đa dạng hóa Việt Nam muốn là bạn của tất cả các nước trên thế giới.

1. Kinh nghiệm và thành tựu trong những năm qua.

Trong bối cảnh toàn cầu hóa, hội nhập quốc tế ngày càng phát triển cả bề sâu, bề rộng, đặc biệt khi Việt Nam đã trở thành thành viên của Tổ chức Thương mại quốc tế WTO, hoạt động đào tạo, bồi dưỡng cán

bộ công chức của Học viện Hành chính đứng trước những cơ hội và thách thức mới, trong đó việc nâng cao chất lượng đào tạo, nâng cao uy tín và khả năng cạnh tranh là một yêu cầu cấp bách hiện nay.

Để thực hiện được tiêu chí này, Học viện Hành chính đã không ngừng đẩy mạnh quan hệ hợp tác quốc tế về phương pháp đào tạo; trong đó, đặc biệt quan tâm đến phương pháp sư phạm, phương pháp giảng dạy, điều kiện kỹ thuật nhỏ cho giảng dạy và nâng cao chất lượng hệ thống giáo trình, tài liệu giảng dạy. Đồng thời, không ngừng đào tạo cán bộ giảng viên trong các lĩnh vực quản lý nhà nước về kinh tế, văn hóa - xã hội, về tài chính - ngân hàng và cán bộ giảng dạy hành chính công.

Công tác hợp tác quốc tế trong đào tạo và nghiên cứu về hành chính luôn được lãnh đạo Học viện Hành chính quan tâm, phát triển. Học viện đã mở rộng quan hệ với hai tổ chức quốc tế về hành chính, trên 20 tổ chức quốc tế và tổ chức phi chính phủ đóng tại Việt Nam và gần 50 cơ sở đào tạo và nghiên cứu hành chính các nước. Thông qua các hoạt động hợp tác quốc tế, Học viện đã tranh thủ được sự hỗ trợ về chuyên gia và nguồn lực để nâng cao trình độ giảng viên, đổi mới chương trình, giáo trình đào tạo. Các hoạt động hợp tác quốc tế đã từng bước bám sát nhu cầu phát triển của Học viện góp phần nâng cao chất lượng đào tạo.

* Phó Giám đốc Học viện Hành chính.

Hiện nay, Học viện Hành chính là thành viên của hai tổ chức quốc tế về hành chính: Hiệp hội Quốc tế các trường và Học viện Hành chính (IASIA) và Tổ chức Hành chính miền Đông thế giới (EROPA). Từ năm 2005-2007, Giám đốc Học viện Hành chính theo luân phiên, giữ cương vị chủ tịch Tổ chức này.

Học viện có quan hệ hợp tác đa phương và song phương với nhiều tổ chức quốc tế đồng tại Việt Nam như ADB, UNDP, SDC (Thụy Sĩ), DANIDA (Đan Mạch), AUSIAD, Cơ quan hợp tác phát triển Vương quốc Bỉ, các Tổ chức phi chính phủ như Oxfarm Quốc tế, Oxfarm Québec, Viện KAS (CHLB Đức), VNAH (Hoa Kỳ). Thông qua các tổ chức này, Học viện đã được hỗ trợ về chuyên gia và nguồn lực để thực hiện các hoạt động nâng cao năng lực và phát triển tổ chức của Học viện.

- *Về hợp tác đa phương*: Từ đầu những năm 90 thế kỉ XX, Học viện đã được Thủ tướng Chính phủ cho phép đóng niên liễm hàng năm và là thành viên chính thức ở cấp quốc gia tại hai tổ chức quốc tế lớn và có uy tín cao về hành chính trên thế giới.

Kì họp Đại hội đồng EROPA lần thứ 23 được Học viện Hành chính đứng ra đăng cai và tổ chức tại Hà Nội, đã được Phó Thủ tướng (nay là Thủ tướng Chính phủ) Nguyễn Tấn Dũng tới khai mạc và phát biểu. Tại kì họp này, Giám đốc Học viện được bầu làm Chủ tịch EROPA khóa 23 (2005-2007).

Học viện Hành chính còn tham gia một số tổ chức khác như DIDATIQUE (của khối các trường và viện hành chính các nước nói tiếng Pháp) và NASPAG (mạng lưới các trường và học viện hành chính quốc tế, do Ngân hàng Phát triển châu Á thành lập).

- *Về hợp tác song phương*: Học viện Hành chính có quan hệ chặt chẽ với gần 50 học viện, trường, viện và tổ chức hành chính thuộc khắp các châu lục trên thế giới. Các hoạt động hợp tác thường bao gồm việc mời các giáo sư giảng dạy; tổ chức nghiên cứu chung; đón tiếp và làm việc với

các đoàn lãnh đạo; trao đổi cán bộ giảng viên... Các hoạt động hợp tác này, một mặt, nâng cao trình độ chuyên môn của các cán bộ, giảng viên, mặt khác, nâng cao uy tín của Học viện trên trường quốc tế với tư cách là một trung tâm đào tạo, bồi dưỡng và nghiên cứu khoa học hành chính.

+ Châu Âu: Hiện tại, Học viện đang có mối quan hệ hợp tác song phương với Vương quốc Anh (Đại học Tổng hợp Manchester; Học viện Hành chính Hoàng gia RITA); Cộng hòa Pháp (Trường Hành chính Quốc gia - ENA; các trường hành chính vùng); CHLB Đức (các tổ chức phát triển Đức như InWent, GTZ, CIM, Đại học Tổng hợp Postdam v.v...); Đan Mạch (Hiệp hội chính quyền địa phương và Trung tâm đào tạo chính quyền địa phương); Thụy Điển (Học viện Hành chính Quốc gia - SIPU); CHLB Nga (Học viện Công vụ); U-crai-na (Học viện Hành chính Quốc gia - NAPA), v.v...

+ Châu Á: Học viện có quan hệ với tất cả các Học viện thuộc các nước trong khối ASEAN; với Trung Quốc (Trường Hành chính Quốc gia; các Trường Hành chính Bắc Kinh, Thượng Hải, Thẩm Quyển, v.v...); Hàn Quốc (Viện Hành chính Chính phủ); Nhật Bản (Viện Kinh tế đang phát triển - IDE-JETRO); Ôt-xtrây-li-a (Đại học Tổng hợp Melburne; Đại học Tổng hợp Cambera); Niu-Di-lân (Đại học Tổng hợp Victoria), v.v...

+ Châu Mỹ: có mối quan hệ với Hoa Kỳ (Đại học Tổng hợp Syracuse; Trường Chính phủ John Kennedy); Ca-na-đa (Học viện Hành chính Quốc gia - ENAP), v.v...

+ Châu Phi: có mối quan hệ với Nam Phi, Ca-mơ-run.

Trung bình hàng năm, Học viện Hành chính đã tổ chức và cử 140-150 lượt cán bộ, giảng viên đi học tập, nghiên cứu, khảo sát ở nước ngoài và đón tiếp, làm việc với 60 - 80 lượt giáo sư, giảng viên và khách quốc tế tới làm việc với Học viện.

Học viện Hành chính đã kí thỏa thuận hợp tác với nhiều cơ sở nghiên cứu và đào tạo hành chính thuộc khu vực khác nhau

trên thế giới như Pháp, Ca-na-đa, Đức, Trung Quốc,... Triển khai hoạt động hợp tác liên kết về du học tại chỗ với các cơ sở đào tạo của Hoa Kỳ, Québec vào cuối năm 2009.

Với Cộng hòa dân chủ nhân dân Lào, tiếp tục tăng cả số lượng và chất lượng trong đào tạo cử nhân, thạc sĩ, tiến sĩ và bồi dưỡng cán bộ cao cấp. Học viện Hành chính cũng đã thu hút được lưu học sinh từ các nước như: Cam-pu-chia, Hàn Quốc,... đến học tập.

Từ năm 2008, Học viện Hành chính đã phối hợp với UNDP và các Tổ chức quốc tế để tổ chức tọa đàm khoa học, quản lý hành chính quốc tế hàng tháng. Học viện đã tổ chức tọa đàm trực tuyến giữa Học viện Hành chính với Trường Đại học Tổng hợp Princeton (Hoa Kỳ).

2. Những cơ hội và thách thức mới trong giai đoạn hiện nay.

a. Những lợi thế.

- Hội nhập quốc tế là phù hợp với xu thế thời đại, tạo điều kiện cho Học viện Hành chính mở rộng quan hệ với các nước, các cơ sở đào tạo, tiếp thu được những kinh nghiệm truyền thống của các tổ chức quốc tế.

- Đảng và Nhà nước ta đã khẳng định chủ trương khuyến khích công tác hợp tác quốc tế trong đào tạo và giáo dục. Nghị quyết X của Đảng đã khẳng định: Tăng cường hợp tác quốc tế về giáo dục, đào tạo, từng bước xây dựng nền giáo dục hiện đại, đáp ứng yêu cầu công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước.

- Hoạt động hợp tác quốc tế được sự chỉ đạo nhất quán, sự ủng hộ của Lãnh đạo Học viện Chính trị - Hành chính Quốc gia Hồ Chí Minh. Ban Lãnh đạo Học viện đã tạo mọi điều kiện cần thiết để công tác hợp tác được phát triển.

- Khả năng tiếp cận và làm việc với các bộ, ngành và các đơn vị hành chính địa phương của Học viện: Đây là lợi thế mang tính cạnh tranh của Học viện trong việc thu hút sự hỗ trợ của các đối tác quốc tế mà các cơ sở đào tạo khác không có được. Học

viện đã có một đội ngũ cán bộ nghiên cứu, giảng viên có trình độ chuyên môn, cán bộ hợp tác quốc tế có kinh nghiệm, bản lĩnh trong quan hệ đối ngoại.

b. Thách thức.

- Trong xu thế toàn cầu hóa, Học viện chịu sức ép cạnh tranh với các cơ sở đào tạo ngoài nước và các cơ sở đào tạo trong nước.

- Việt Nam đang phát triển để trở thành quốc gia có mức thu nhập trung bình, điều này đồng nghĩa với việc các khoản hỗ trợ phát triển chính thức ODA cho Việt Nam sẽ giảm đi.

- Để phát triển quan hệ hợp tác quốc tế về đào tạo, công tác đào tạo, nghiên cứu phải được chuyên môn hóa, đòi hỏi các cán bộ đào tạo, nghiên cứu không chỉ có trình độ chuyên môn mà đặc biệt quan trọng là phải có trình độ ngoại ngữ.

- Các chương trình liên kết đào tạo với nước ngoài: Kinh phí đào tạo cao, người học không có khả năng đóng học phí. Mặt bằng trình độ tiếng Anh của người học còn thấp so với nhu cầu.

3. Một số nhiệm vụ nhằm tiếp tục đẩy mạnh quan hệ hợp tác quốc tế của Học viện trong thời gian tới.

Để công tác hợp tác quốc tế trở thành công cụ phục vụ cho công tác đào tạo của Học viện Hành chính, trong thời gian tới, chúng ta cần triển khai những nội dung chính sau:

- Tập trung thực hiện các dự án liên kết đào tạo với nước ngoài ở cả ba khâu: đại học, sau đại học và bồi dưỡng ngắn ngày cho cán bộ, công chức theo chức nghiệp và chức danh. Để sự liên kết đào tạo có hiệu quả, Học viện cần khẩn trương thực hiện các vấn đề sau:

+ Huy động sự tham gia của các giảng viên đã được đào tạo cơ bản tại nước ngoài vào tham gia giảng dạy cho chương trình liên kết.

+ Có kế hoạch nâng cao năng lực giảng viên về chuyên môn và phương pháp giảng dạy.

(Xem tiếp trang 32).

Ưu tiên đầu tư phát triển kết cấu hạ tầng. Tăng đầu tư cho xây dựng, mở rộng và hiện đại hóa kết cấu hạ tầng nhất là giao thông, tạo cơ hội và động lực cho phát triển đô thị và điều tiết đô thị hóa, phân bố lại dân cư, khai thác tiềm năng và phát huy lợi thế của các vùng, các địa phương. Phương châm là xây dựng kết cấu hạ tầng phải tiến hành trước, tạo điều kiện để phát triển kinh tế - xã hội và đô thị hóa, hài hòa giữa phát triển về lượng và chất của đô thị nói riêng và đô thị hóa nói chung.

- *Xây dựng thể chế, chính quyền đô thị tự quản:* Phát huy vai trò và tiềm năng của xã hội và cộng đồng dân cư. Thực hiện tốt quy chế dân chủ ở cơ sở, nâng cao ý thức làm chủ và trách nhiệm công dân tham gia quyết định các vấn đề phát triển và quản lý đô thị. Hài hòa các lợi ích giữa quốc gia, địa phương, tập thể và cá nhân, tăng cường

xã hội hóa, huy động sức mạnh tổng hợp các nguồn lực, giảm tải cho nhà nước,...

Tóm lại, những bài học kinh nghiệm của các nước mặc dù chưa đại diện cho tất cả các quốc gia hay các giai đoạn, song chúng phần nào phản ánh những nét cơ bản của quản lý nhà nước đối với quá trình đô thị hóa và tăng trưởng, phát triển của các đô thị ở châu Á và trên thế giới trong giai đoạn vừa qua. Đối với Việt Nam, đây cũng là những kinh nghiệm có thể vận dụng. Những nguyên tắc, quy luật ở trên cần được sớm nghiên cứu, tổng kết và thử nghiệm để vận dụng vào trong bối cảnh phát triển của chúng ta hiện nay □

1. Tổng hợp từ nhiều tài liệu của Bộ Xây dựng và Tổng cục Thống kê.

2. Asia 2015, Viện Nghiên cứu Phát triển, 2006.

* * * * *

PHÁT TRIỂN HỢP TÁC QUỐC TẾ VỀ...

(Tiếp theo trang 18)

+ Tiến hành các hoạt động nghiên cứu khoa học trong điều kiện thực tế ở Việt Nam.

+ Nâng cao năng lực quản lý đào tạo nói chung và cán bộ quản lý đào tạo trong chương trình liên kết nói riêng.

+ Trang bị và phát triển các điều kiện kỹ thuật, tài liệu, thư viện, biên dịch cho giảng viên và học viên.

+ Nâng cao trình độ ngoại ngữ cho cán bộ, giảng viên, học viên.

+ Nâng cao năng lực cán bộ làm công tác hợp tác quốc tế.

- Xây dựng quan hệ đối tác với các tổ chức quốc tế, tôn trọng các đối tác truyền thống, thực hiện có hiệu quả các dự án hiện có, tìm kiếm các cơ hội hợp tác mới.

- Tăng cường công tác quảng bá hình ảnh, xây dựng sách và video giới thiệu về Học viện Hành chính với bạn bè quốc tế.

- Huy động sự tham gia và sáng kiến của các đơn vị, cá nhân trong và ngoài Học viện Hành chính vào việc thực hiện công tác hợp tác quốc tế.

- Củng cố và hoàn thiện tổ chức bộ máy về hợp tác quốc tế của Học viện Hành chính và trong toàn hệ thống.

- Xây dựng chiến lược hợp tác quốc tế trong nghiên cứu khoa học, bồi dưỡng và đào tạo đáp ứng với yêu cầu hội nhập.

Với truyền thống, kinh nghiệm và kết quả đạt được của 50 năm, với sự ủng hộ của bạn bè quốc tế và được sự chỉ đạo quan tâm giúp đỡ của Đảng và Nhà nước, trực tiếp là Ban Lãnh đạo Học viện Chính trị - Hành chính quốc gia Hồ Chí Minh, tin rằng, Học viện Hành chính sẽ tiếp tục đạt được những thành tựu lớn trong hoạt động hợp tác quốc tế về nghiên cứu, đào tạo, bồi dưỡng cán bộ, công chức trong giai đoạn tới □